

האזנה

גליון מס' 131
פרשת פנחס התשפ"ו

שיעורו השבועי
של מרן ראש הישיבה המקובל הצדיק
רבנו בניהו ישישכר שמואללי שליט"א

קנאות פנחס וחיזוק לימי בין המיצרים

פרשה בלי מעצורים • ביטוח חיים למשה • החלק העיקרי בצבא - לומדי התורה • משה המפקד ופנחס בחזית • רבינו האור החיים הקדוש • חתונת בועז ב"ז בתמוז • חכם בן ציון זצ"ל • 24 אלף לא מבני ישראל • ויקח רומח בידו • זמרי בן סלוא • שכרו של פנחס • סגולת קריאת הפרשה • מעלת ה'תמיד' • פנחס ובין המיצרים • חנוך ופנחס • השיב את חמתו • התינוק התלוי שניצל • מנכ"ל "סוגי" ללא ראיון • "הובקעה העיר" זה העיקר • להשיג את ה' בין המצרים • ימי כפרה על עוון העגל • חיזוק בשמירת הקדושה

הגוי לא רוצה להצליח...

המשנה אומרת: עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות ואחד מהם זה "פי האתון", רבנו עובדיה מברטנורא והתוספות יו"ט אומרים, שאין הכוונה שהאתון של בלעם האריכה ימים כל כך שנים רבות מבריאת העולם עד בלעם, אלא שבבערב שבת בין השמשות נגזר על האתון שתדבר עם בלעם. ובאותה אתון הראשונה נתן הקב"ה כח שהאתון שתבוא מכוחה שתהיה בזמן בלעם, היא תוכל לדבר.

החפץ חיים אומר כשיהודי יש לו בעיה הוא הולך לרב מבקש ממנו ברכה שיצליח. אבל גוי כשיש לו בעיה מה הוא עושה? הוא מבקש שאותו אדם שנגזר - שימות, שילך לעזאזל... ככה בלק מבקש מבלעם לקלל את עם ישראל. הוא לא מבקש ברכה שהוא יצליח, הוא מבקש שההוא כנגדו ילך. זה הגישה שלהם. אין להם שכל להתבונן.

זה פלא איך הקב"ה עילת העילות וסיבת הסיבות מסדר את העניינים ואיך שרוצים לטמאות את עם ישראל וזה לא הולך מה שהם רוצים.

בסוף פרשת בלק ראינו איך המדיינים החטיאו את עם ישראל, בלעם ידע את העבודה, הוא ידע "אלקיהם של אלה שונא זימה". הוזהר הקדוש אומר, שהם קישטו את בנות מדן בכ"ד זיני דמסאבותא - עשרים וארבע קישוטים של מיני טומאה נוראה, שמושכים את הלבבות. וכנגד 24 זיני דמסאבותא יש לנו 24 קישוטי כלה של השכינה הקדושה, שזה כנגד 24 פרקי שבת, וכנגד כ"ד ספרים שבתורה שקוראים אותם כליל שבועות, וככה מכניעים את ה-24 זיני דמסאבותא האלה, בלעם רצה לטמאות את עם ישראל זה מה שהוא חושב, אבל הקב"ה נותן לעם ישראל בכל דור ודור כוחות אדירים.

יותר על הביטוח חיים שלו

לכן אמר הקב"ה למשה בפרשת מטות: "נקום נקמת בני ישראל מאת

הוא לא הבין את האיתותים

הנה זכינו לזכות גדולה - שבת המלכה שבת מיוחדת, שבת פרשת בלק, ועתה אנחנו מכינים את עצמנו לקראת פרשת "פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן", שלמעשה היא גם פרשת הקרבנות של כל המועדות, ויש בה גם את הענין שהקב"ה אמר למשה "קח את יהושע איש אשר רוח בו ונתת מהודך עליו" - שהוא ינהיג את עם ישראל אחר כך.

השבוע חל גם כן תענית שבעה עשר בתמוז [ביום חמישי], וביום שלישי זה יום פטירת רבי חיים בן עטר - האור החיים הקדוש, וביום שבת קודש [פרשת פנחס] י"ט תמוז - זהו יום פטירת מורנו ורבנו רבי בן ציון אבא שאול, ונשתדל לדבר על כל הדברים האלה היום, בעזרת האל ובישועתו.

דבר ראשון ראינו את פרשת בלק, פרשה שיש בה סודות עליונים! והנה בספר תורה בתוך פרשת בלק אין שום הפסקה, אפילו אחת, לא פתוחה ולא סתומה, להבדיל בין ענין לענין, כי בדרך כלל ברוב פרשיות התורה הקב"ה סידר למשה רבנו רווח בין הפרשיות, להתבונן בין פרשה לפרשה. אבל בלעם הרשע אצלו כל הפרשה פעם אחת, אין הפסקות, מדוע זה ככה?

כי הוא נסחף בדברי נבואתו, בלי בינה בלי דעת בלי הפסקה להתבונן. תתבונן! תעמוד! תחשוב! אתה לא רואה "ויפתח ה' את פי האתון"? כזה פלא מופלא שהאתון מתחילה לדבר איתך, ואתה לא מתפעל? לא נבהל? לא משתומם? והמלאך מוכיח אותו: "אנכי יצאתי לשטן" באתי להפריע לך - לטובתך. האתון מבין אתה לא מבין?

בלעם לא התבונן, הוא היה עסוק רק ברצון שלו לקלל, וזה מוסר גדול בשבילנו, שלפעמים הקב"ה שולח לאדם איתותים כל כך ברורים, והוא אטום, הוא לא שם לב למה שקורה איתו!

לחסריות ולהנצחות ניתן להתקשר: 02-6249000 | לקבלת העלון דרך המייל שלח בקשה <m6222560@gmail.com>

השיעור נמסר בכל יום ראשון בישיבת המקובלים "נהר שלום" בשעה 7:15 בערב ומועבר דרך הלויין, הרדיו ועוד ניתן לשמוע את השיעור בקו קול התורה שע"י ישיבתנו הקדושה 0799-111-925 שלוחה 3

י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
7:31	7:35	7:31	7:12
8:31	8:35	8:34	8:31
9:17	9:23	9:20	9:16

כניסה:
יציאה:
ר"ת

מאתיים אלף חייל שעוקרים ארו תוך כדי שרצים על הסוס, סך הכל ארבע מאות אלף חיילים, וגם בר כוכבא עצמו היה גיבור שאין כמותו.

בנוסף, בתוך העיר היה נמצא גם רבי אלעזר המודעי שהיה דודו של בר כוכבא, שהיה גאון הגאונים קודש קודשים חסידא קדישא המתחסד עם קונו, והיה יושב בשק ואפר ומתפלל כל היום שלא תיפול העיר.

אדריינוס עשה מצור שלש שנים וחצי, ולא הצליח לכבוש, וכמעט התייאש ורצה ללכת, אמר: "מי יכול על בר כוכבא הזה?". היה שם אצל אדריינוס איזה אחד כותי זקן, והוא אמר לאדריינוס: "אני יודע מה לעשות, לא בר כוכבא, ולא החיילים, לא עושים שום דבר, אלא אצל הקב"ה הכל תלוי ברוחניות, הכל תלוי בפה, בכח התפילה, ואלו יש להם בתוך העיר חכם זקן שנקרא אלעזר המודעי, שהוא מתפלל כל היום, ואם הוא יתפלל, הכל יהיה בסדר, והעיר תיכבש, כי הוא עוצר את הכל". אמר לו אדריינוס: "איך נהרוג אותו?", אמר לו הכותי: "תן לי להיכנס ותראה".

מה עשה אותו כותי רשע? נכנס דרך תעלת הביוב לתוך העיר, ומצא את רבי אלעזר המודעי מתפלל, התכופף אליו הכותי הזקן, ועשה את עצמו כאילו מתלחש איתו. אנשי המקום ראו את הכותי "מתלחש" עם רבי אלעזר, והלשינו לבר כוכבא. כאשר שמע את זה בר כוכבא, נתמלא בזעם, והלך לדודו רבי אלעזר המודעי, ולמרות שרבי אלעזר הכחיש מכל וכל שדיבר עם הכותי הזקן, בר כוכבא נתן בעיטה לרבי אלעזר, והרג אותו.

יצאה בת קול ואמרה לבר כוכבא: "אתה הרגת את רבי אלעזר המודעי שהוא היה הזרוע המיומנת ועין ימינם של עם ישראל, לכן זורעך תגדע ועין ימין שלך תיכש". וכך היה, ונהרג בר כוכבא ונלכדה העיר.

מה רואים כאן? שמי השומר האמיתי? התורה! הצדיק! לא ארבע מאות אלף חייל, לא בר כוכבא. השומר - זה התורה, זהו סוד הקיום הנצחי של עם ישראל. מה מחזיק את כל הצבא ואת כל העולם? זה מי שלומד תורה! ואת זה ראינו במלחמת מדין שעל כל חייל היו שניים שלומדים תורה!

אני המפקד

דבר נוסף שלמדנו ממלחמת מדין, דבר הפלא ופלא: הקב"ה אומר למשה רבינו: "נקום נקמת בני ישראל מאת המדיינים" ואת מי הוא שולח? את פנחס. וצריך להבין הרי הקב"ה ציוה אותך, ומדוע אתה שולח את פנחס? אלא, משה אמר "נכון, הקב"ה ציוה אותי, ולכן אני המפקד, אבל לגשת אני בעצמי למלחמה על מדין? אני לא יכול! מדוע? כי אני גדלתי במדין כמה שנים, ושמה היה לי השידוך, איך אני ישיב רעה תחת טובה? אני לא יכול לעשות את המלחמה בעצמי? צריך לתת להם מכה! אבל אני לא יעשה את זה, אני אתן לפנחס שהוא ידע לעשות את זה".

"משוגעים" עליה

עכשיו אם כן יש לנו בעזרת השי"ת יבוא גם כן יום שלישי שזה יום פטירת רבי חיים בן עטר, ואני רוצה לדבר היום על האור המיוחד של ר' חיים בן עטר. נשמתו עלתה לגנוי מרומים ביום ט"ו תמוז תק"ג, זה יוצא לפני 283 שנה. וקברו נמצא במעלה הר הזיתים, והמוני בית ישראל הולכים שמה לישועה, זיווגים.

וכתוב בספרים הקדושים שנשמתו של האור החיים היא ניצוץ מנשמתו של משה רבנו וגם של רשב"י, ואומרים רבותינו שכאשר לומדים פירוש האור החיים על התורה, זה כמו שלומדים בזוהר הקדוש.

החיבור שלו על התורה כולו שירה והלל על חשיבות לומדי התורה, איך הוא כותב שמה? "אם היו בני אדם מרגישים במתיקות ועריכות טוב התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה", הוא רצה שאדם יתלהב מהתורה, זה הצוואה שלו, שאדם ירגיש וידע מה זה ערכה של תורה, ובאמת הוא עצמו היה מוסר נפש על התורה בצורה לא רגילה. ובלי נדר נדבר עליו, ה' יזכנו.

המדיינים, אחר תאסף אל עמך - הקב"ה ביקש ממושה שינקום נקמת ישראל מהמדיינים - שילחם במדין, ורק אחר כך יאסף אל עמיו.

ויש כאן מוסר גדול: הרי אם נתבונן נראה, שהקב"ה בעצם נתן למשה רבנו ביטוח חיים, יש לו הבטחה מהקב"ה, שהוא לא יפטר מן העולם לפני שינקום את נקמת ישראל במדיינים, כי הרי הקב"ה לא אמר לו לצאת מיד למלחמה, והקב"ה גם אמר לו שרק אחרי המלחמה הזו הוא יאסף אל עמיו, אבל לפני המלחמה הוא לא יפטר מן העולם.

ואם כן, משה רבינו יכל לעכב את המלחמה במדין, וכך להאריך ימים, להיות עוד עם ישראל, ובינתיים להרביץ להם עוד ועוד תורה, לזכות אותם.

ובכל זאת משה לא ממתין! הוא יוצא למלחמה מיד! באותו יום כתוב: "וידבר משה אל העם לאמר החלצו מאתכם אנשים לצבא ויהיו על מדין לתת נקמת ה' במדין" משה אמר: אני לא רוצה שום דבר, מיד עכשיו אני נוקם את נקמת בני ישראל במדין, כי הם הלכו והחטיאו את בני ישראל בר מינן במעשים לא טובים, ו"גדול המחטיאו יותר מן ההורגו", וכי אני אשאיר אותם רגע אחד בעולם? לכן משה מיהר לכלות את מדין מן העולם.

משה רבינו לא מסתכל על עצמו, הוא יודע כמה שוים החיים שלו כאן בעולם, ובכל זאת הוא לא מתחשב בחיים שלו, וכאשר נפלה בחלקו מצוה כזאת - להילחם באלה שהחטיאו את עם ישראל, הוא מיד יוצא למלחמה! למרות שהוא כביכול מפסיד את ה"ביטוח חיים" שלו...

ככה בנוי צבא הגנה לישראל

עוד דבר גדול שיש בו לימוד לדורות, למדנו ממלחמת מדין, וככה דרש רבי יעקב גלינסקי לפני מפקדים גדולים של הצבא: משה רבינו גייס 36 אלף חיילים למלחמה במדין.

וכתוב שהוא חילק אותם לשלשה חלקים: 12 אלף - עומדים בחזית ונלחמים, 12 אלף נוספים - שומרים על הכלים. 12 אלף - לומדים ומתפללים להצלחתם. כלומר על כל חייל שבחזית היה חייל נגדו שיושב ולומד ומתפלל. ויש מרבתינו שאומרים, שהיו 24 אלף לומדים! כלומר, כל חייל היה חייב 2 חיילים שלומדים ומתפללים בשבילו.

אמר להם הרב גלינסקי למפקדי הצבא: "תדעו לכם, משה רבנו גייס גם את ה-12 אלף הלומדים והמתפללים, וזה היה נחשב שהם גם מגויסים לצבא, כי הגיוס שלהם זה לשבת וללמוד תורה, ומה שמקבלים החיילים - גם אלה מקבלים, זה אותו תקציב! כי כולם מגויסים לצבא, ככה היה כל צבא ה'. אלה הולכים לחזית ואלה יושבים ולומדים".

על כל חייל שבחזית היה חייל נגדו שיושב ולומד ומתפלל. ויש מרבתינו שאומרים, שהיו 24 אלף לומדים! כלומר, כל חייל היה חייב 2 חיילים שלומדים ומתפללים בשבילו

פלא פלאות! ככה עושים את הסדר בצבא! כי העיקר של המלחמה זה הרוחניות, לא הגשמיות. ולכן כל המתפללים וכל הלומדים זה צבא הגנה לישראל!

בר כוכבא כרת את הענף עליו הוא ישב

במדרש איכה רבתי מסופר, שבזמן החורבן, כאשר אדריינוס קיסר בא לכבוש את ביתר, הוא הטיל מצור על העיר, והקיף אותה עם צבא רב, היה לו אלפי חיילים גיבורים. אבל בתוך העיר היה את הצבא של בר כוכבא שהיה לו מאתיים אלף חיילים "קטועי אצבע" גיבורים שקטעו את האצבע שלהם, ועוד

נפטרי ביום חתונתו

וגם יש לנו אח"כ ביום המישי את יום שבעה עשר בתמוז, שנראה עוד מעט כמה דברים שאירעו בשבעה עשר בתמוז, ולכן צמים ביום הזה, אבל העיקר זה התשובה והבכיות. וביום הזה מתחילים 21 ימים שהם ימי בין המיצרים וכולל תשעה באב זה 22 ימים, והעיקר שבהם לעשות תשובה גדולה.

ידוע שהמישי נולד ביום תשעה באב, ולכן יושבים מהצהרים על הכסאות, כי הוא נולד וכבר יש ישועה, והחתם סופר אומר, שהחתונה של בועז עם רות זה היה ב"ז בתמוז, כי בט"ז בניסן רות המואביה עם חמותה נעמי חזרו משדה מואב, והם חיכו שלושה חדשים, ואז היה מה שהיה עם בועז, שאמר לה אם יגאלך טוב יגאל, ואז בשבעה עשר בתמוז היתה החתונה הגדולה. ובו ביום בועז הביא איתה כבר את הבן הזה - את נשמת המשיח, ובאותו יום נפטר בועז.

ואפ כן, הנשמה של המשיח באה לעולם בשבעה עשר בתמוז, זה הכל עילת העילות וסיבת הסיבות, אלה ימים קדושים מאוד מאוד! וצריך לקחת את הדברים הללו לתשומת ליבנו.

מגיע רק להגיד מזל טוב...

גם אמרתי לכם ביום שבת בעז"ה כ' בתמוז זה פטירת מורנו ורבונו גאון העולם, רבנו רבי בן ציון אבא שאול זי"ע שהיה גאון שאין כמותו, ורבו חכם עזרא עטיה שהיה רב רבנו היה סומך עליו בכל דבר.

כשהגיע הרב סילבר שהיה גאון גדול והיה מקשה קושיות ומתרץ תירוצים, אז הוא לא ידע מה לעשות, וחכם בן ציון אמר לו כבוד הרב אל תדאג, "אני אבוא, אני אשב איתו והכל יסתדר".

מורינו אמר דבר יפה, היה אומר על הפסוק "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא", שלפי איך שהאדם מתפלל ואיך שאדם לומד, אפשר להבחין מי קשור באמת לקב"ה ולתורה. היה אומר הרב שזה כמו האורחים שבאים לחתונה, יש כאלה שבאים רק להגיד מזל טוב, ויש שנשארים מעט זמן והולכים, ויש כאלה שנשארים יותר, אבל המשפחה הקרובה, באים מהתחלה ונשארים עד הסוף, כי הם קשורים לבעלי השמחה.

והיה אומר שאותו דבר להבדיל זה להיות קשור עם הקב"ה להיות קשור עם התורה, להיות קשור בשכינה, מי שבא מהתחלת התפילה עד סוף התפילה, או מי שלומד כל היום יושב בבית המדרש, אלה הם קשורים ל"בעלי השמחה". יש שמקדימים לפני תחילת התפילה, ולא ממחרים לצאת, אלה קשורים לה' יתברך, זה משל יפה שנתן הרב.

אף אחד לא רצה להתחתן איתם

ועכשיו בעזרת האל ובישועתו נלך לפרשת פנחס: "פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם", וצריך להבין, איך יתכן לומר שפנחס "השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם", הרי סוף סוף כבר מתו 24 אלף מעם ישראל, כלומר שחמתו של הקב"ה כן עשתה רושם בבני ישראל?

אלא, אומר רשב"ח בזהר הקדוש דבר נפלא: כאשר הערב רב התגיירו ובאו והצטרפו לעם ישראל, אף אחד מבני ישראל לא רצה להתחתן עמם, אבל מי כן התחתן איתם? שבת שמעון. הם היחידים שהסכימו להתחתן עם הערב רב. וכך הערב רב הם נשאו נשים משבט שמעון ונתערבו עמם והולידו בנים מהם.

ואומר הזוהר שהבנים הללו של הערב רב מתו בחטא העגל, ואלו שנשתיירו הם ה-24 אלף שמתו במגיפה של בנות מואב. ולפי זה אומר הזוהר שבאמת מבני ישראל ממש, לא מת אפילו אחד במגפה! כי בזכות שישיראל שמרו מלהתערב עם ערב רב - כל זרע קודש נמנו בחשבון, ולא חסר מהם אפילו אחד. ומתו רק שבת שמעון שנתנו בנותיהם לערב רב, אוי לו למי שלא שומר

את זרעו כראוי! לכן אומר "פנחס בן אלעזר השיב את חמתי מעל בני ישראל", לא מעל ערב רב.

רומח ולא חרב

עוד דבר אומר הזוהר: "בקנאו את קנאתי בתוכם", אומר רשב"י: פנחס כיוון בשם המפורש, חטף את בני ישראל ממלאך המות, מתוכם אותיות מתוך מ'.

איך יתכן לומר שפנחס "השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם", הרי סוף סוף כבר מתו 24 אלף מעם ישראל, כלומר שחמתו של הקב"ה כן עשתה רושם בבני ישראל?

ואני אסביר לכם את זה: כתוב אצל פנחס "ויקח רומח בידו" וצריך להבין מה זה הרומח הזה? למה לא כתוב חרב?

אלא, אומר הזוהר אומר פנחס בליבו: אברהם אבינו עולה בגימטריא רמ"ה, ובזכות אברהם אבינו, וגם בזכות רמ"ה תיבות של קריאת שמע, אני אלך ואנצח ואהרוג אותם, אקנא קנאת ה'. וזה מה שאנחנו מתפללים "ברוגז רחם תזכור" רחם זה רמ"ח.

אז אומר הזוהר הקדוש: עיקר הרע של הס"מ זה המ', ופנחס ראה אותיות מו"ת מרחפות, משוטטות על עמ"י חטף את אות מ' מ'מות' וחיבר אותה לשם שלו - פנחס זה גימטריא יצחק, ר"ח, 208. 208 לקח את המ' חיבר אותה אליו - נהיה רמ"ח. וגם את הו' של המות לקח נהיה רומ"ח עם ו', רומח בידו. וחטף גם את האות ת' של "מות" ואז נהיה כמספר 654 - תרנ"ד, כמנין "מרכבה שלמה" שהיא כמנין "אברהם יצחק יעקב דוד", זה נקרא מרכבה שלמה, ואמר פנחס בכח המרכבה השלימה הזאת, אני בעזרת האל ובישועתו מצליח נגד הסט"א הזאת.

זמרי - שאול היה בן 250 שנה

ומי זה היה זמרי בן סלוא נשיא שבט השמעוני? זה "שאול בן הכנענית" שהיה בנו של שמעון ממש. ואמו זאת דינה, שנקראת כנענית כי היתה בשכם. וכאשר שמעון ולוי הלכו לשכם והרגו את כולם לפי חרב, דינה לא רצתה לצאת, היא אמרה להם "מה אני אעשה? מי יתחתן איתי?" אומר לה שמעון: "בואי תתחתני איתי, אל תדאגי", ומי נולד מזה? שאול, שהוא זמרי. הוא היה מאותם שבעים נפש שירדו למצרים, הוא היה בגיל 250 שנה אותו זמן, האריך ימים, נשיא שמעוני, היה צדיק גדול, אבל מה? יצר הרע והשטן ריקד שם, כיון ששבט שמעון לקחו מערב רב, והנשיא הסכים להם, לכן בא השטן רקד.

וכזבי בת צור היא בתו של בלק, וזמרי בן סלוא ראה שנשמת המשיח נמצאת אצל כזבי, ובאמת הוא ראה נכון, כי אצל מואב היתה נשמת משיח, אבל היא עברה לרות המואביה - נכדה של בלק, שממנה בועז הביא את הנשמה של המשיח. אבל על כל פנים לא סתם הוא נכשל, זה הכל סודות עליונים. ויצר הרע הוא השטן הוא המקטרג.

הוא לקח סיכון אדיר

ולכן בזה פנחס עשה דבר גדול, בקנאו את קנאתי בתוכם, אומרת התורה: "אשר קנא לאלקיו ויכפר על בני ישראל". שואל הילקוט שמעוני, מדוע כתוב ויכפר ולא "ויכפר"? אלא, אומר הילקוט שמעוני, עד היום פנחס לא אז לא עומד ומכפר, איפה שיש מתים, יש בעיות, בעם ישראל, בא פנחס ועומד שם ומכפר על בני ישראל. לכן אנחנו אומרים "רחמנא אידכר לן זכותיה דפנחס קנאה".

לכן, יש עכשיו את הפרשה של החגים, להפיג את צער עם ישראל, ושנוכח שהימים הללו יהפכו לימי חגים ומועדים.

ולא זו בלבד, שהרי פנחס בן אלעזר הוא אליהו הנביא, והוא לעתיד לבוא מבשר את הגאולה! "הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא". אז דוקא בימים הללו, קוראים את פרשת פנחס, כי אנחנו מצפים ומחכים כל רגע לאליהו הנביא, לגאולה השלימה בעזרת ה'.

והנה במילת פנחס רמזים כל המועדים: פ' - פסח ופורים, י' - יום הכיפורים, י' בתשרי, נ' - חג השבועות שהוא יום החמישים של ספירת העומר. ח' - חנוכה, ס' - סוכות. זה כל האורות הגדולים של כל החגים הם בפרשה הזו, וכבר אנחנו רואים אותם פה בעז"ה!

ותשמעו דבר נפלא: פנחס הוא אליהו, הוא דור שביעי ליעקב אבינו: יעקב, לוי, קהת, עמרם, אהרן, אלעזר, ופנחס הוא שביעי, בחינת שבת. וככה אותו דבר חנוך היה שביעי לאדם הראשון: אדם, שת, אנוש, קינן, מהללאל, ירד, חנוך. ושניהם חנוך ופנחס הם בחינת שבת מעין עולם הבא! פלא פלאות.

פנחס כיבה את השמש...

וכתוב שאחרי שהקב"ה אמר למשה "קח את כל ראשי העם והוקע אותם לה' נגד השמש" - כל אלה שעבדו לבעל פעור, ואיך ידעו מי חטא ומי לא חטא, מי הלכו אחרי הצרות והזנות? איך נדע? אלא, שזה היה כך, הרי עם ישראל היו בתוך העננים, ולכן הסימן היה ברור: מי שהענין המשיך להגן עליו, סימן שהוא צדיק, הוא לא חטא, אבל מי שהענין פלט אותו החוצה סימן שהוא בעייתי.

לכן אמר לו "והוקע אותם לה' דוקא נגד השמש", כי אלה שמתחת לענן, הם לא נגד השמש, כי בתוך הענן לא רואים לא שמש לא ירח ולא כוכבים, אבל מי שחטא הוא נפלט מהעננים והוא נשאר בחוץ נגד השמש.

אבל אחר כך במעשה פנחס כתוב שאמר הקב"ה שפנחס "השיב את חמתי" מה זה השיב את חמתי? רבי יהודה מועלם היה אומר לנו פירוש נפלא על זה: הרי עם ישראל היו בתוך הענן, ואלה שחטאו בבעל פעור פלט אותם הענן, והם נשארו עומדים נגד השמש, ולכן אמר להם הקב"ה: "הוקע אותם לה' נגד השמש" כמו שאמרנו.

ומה עשה פנחס ע"י שקינא קינאת ה' ודרש לעם ישראל? הוא החזיר אותם בתשובה, כולם אמרו "חטאנו עווינו פשענו", ואז מה קרה? הענין החזיר אותם בחזרה. לכן כתוב השיב את חמתי מעל בני ישראל, השיב את החמה, כי החמה עכשיו לא שולטת כי הם נכנסו בתוך הענן, "השיב את חמתי" - זה החמה ממש, שפנחס לא נתן לחמה לשלוט עליהם!

וגם אצל פנחס כתוב השיב את "חמתי", במילה חמתי יש את המילה "חי" ואת המילה "מת". אבל המילה מת היא כתובה כסדרה והמילה חי האותיות רחוקות, ופנחס "השיב את חמתי", שחיבר את האותיות חי, הרחיק את המוות וקירב את החיות.

עכשיו זה ימים לא פשוטים, ימים של ימי דין. ואחד הדברים שמצילים מהדין זה צדקה. כידוע גם צדקה מרחיקה את המוות ומקרבת את החי כמו שכתוב "צדקה תציל ממות". וככה ראינו במחצית השקל - שבמילה "מחצית", תחילתה מ' וסופה ת', ובאמצע יש אותיות אות ח' צ' י' - צ' רומז לצדקה ואותיות ח' י' כי ע"י הצדקה הוא נשאר חי.

וגם המילה "מות" אם תשים באמצע אות ע' זה יהיה מעות, כי ע"י המעות מבטלים את המוות. ככה זה הולך. הקב"ה חס על עמו ישראל, שומר אותנו מדברים לא רגילים, משגיח יומם ולילה שלא תרד נפשנו לשאול, וצריך כח גדול שנהיה קשורים ודבוקים בהקב"ה.

ראה תינוק תלוי בקומה שישית

מעשה שהיה לפני כשלישים שנה, משפחה אחת חרדית, שהיה להם תינוק אחד בבית קראו לו מרדכי, יום אחד הילד הזה היה מסתובב בבית, ואמא שלו

ופנחס זכה שנעשה מלאך חי וקיים, והוא אליהו הנביא שיבשר את הגאולה בעז"ה לעתיד, כמו שכתוב "הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' והשיב לב בנים על אבות".

ועוד בחיי פנחס נעשה מלאך, מאיפה אנחנו יודעים את זה? כי כאשר הלכו פנחס וכלב לרגל את הארץ בשליחות יהושע, כתוב שהם באו ליריחו והיו אצל רחב שהיא החביאה אותם. וכתוב שם "ותצפינו" ונשאלת השאלה מדוע כתוב "ותצפינו" - לשון יחיד ולא "ותצפינו" - לשון רבים? ואומרים רבותינו שפנחס לא היה צריך להצפין אותו כי הוא מלאך, שלא רואים אותו! ואם כן היא היתה צריכה להצפין רק את כלב בן יפונה!

שכר נוסף ועצום קיבל פנחס באותה שעה: שנתכהו, כי עד אז הכונה היתה רק לאהרן ובניו, ופנחס היה רק לוי, ועכשיו בזכות זה הוא נעשה גם כהן הוא וכל זרעו, וכתוב שכל הכהנים הגדולים היו מזרעו. תראה איזה כח! והכל כי הוא קינא קנאת ה' בצורה שאין כמותה בעולם.

וצריך לדעת שהוא ממש מסר נפש, כי אם היה הורג אותם לא יהיה בדיוק כפי שהיה, זה היה אסור, והיה מתחייב מיתה! כי היה מותר להורגם דוקא בזמן שהם מחוברים. לכן אמר לו הקב"ה "אתה קנאת קנאת ה' מסרת נפש? לכן הנני נותן לו את בריתי שלום, איזה כח גדול!

"אנכי קורא את זה כל יום"

בפרשת פנחס יש את קריאת הקרבנות של כל המועדים והחגים. רבי חיים פלאג' בספרו מועד לכל חי כותב שיש סגולה גדולה בקריאת קרבנות המועדות לבטל דינים והם מסוגלים לנצח את העכו"ם. וזה הלשון שלו: "ואנכי ההדיוט נהגתי לקרות בשעת מנחה גדולה פרשת הקרבנות שבפרשת פנחס, כל יום קודם המנחה, וכל איש ישראל שיש לו איזה תביעה ועלילה וצרה ומצוקה, יקרא פרשת הקרבנות של פרשת פנחס וינצל". הכח של זה הוא כל כך גדול!

וכתוב בפרשת הקרבנות: "את הכבש האחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים" תראו מה כותב ר' יעקב חביב בעין יעקב: שמעון בן פזי אומר מצינו כלל גדול בתורה את הכבש האחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים.

מה פירוש כלל גדול בתורה? אומר הנתיבות שלום, הפסוק הזה מדבר על קרבן התמיד, וזה כלל גדול בתורה, שמה שאדם עובד את ה' בתמידות כמו קרבן התמיד, הכח שלו הוא אדיר, אין למעלה מזה!

מה ענין מועדות אצל אבילות?

והנה בכל שנה, ב"מ בין המיזרים" קוראים את פרשת פנחס. בין המיזרים, זה הימים שבהם ציוו אותנו להתאבל על חורבן בית המקדש, להתפלל על גלות שכנית עוזנו, על בנין בית המקדש השלישי, על קיבוץ נדחי עמו ישראל,

האמא נבהלה מאוד, אך לא היה לה הרבה מה לעשות, כי היא לא יכלה להרים אותו משם, מה עשתה? היא החזיקה את הידיים שלו כשהוא תלוי בחוץ, ובכתה להקב"ה. ככה היא תפסה בו שעתיים שלש

על משיח בן דוד. כל יום צריך להתפלל על חורבן בית מקדשנו אבל עכשיו יותר מכל השנה. שאדם עכשיו יקח את עצמו לידיים יבכה על גלות השכינה ועל חורבן ביהמ"ק ואין למעלה מזה.

ומדוע קוראים את פרשת פנחס בבין המיזרים? כי בימים שמתאבלים על חורבן בית המקדש, על הצרות, והגזירות, אדם עלול ליפול בזרועות האיוש,

אומר לו היפני: "תבוא לחברת 'סוני' אני רוצה לפגוש אותך". הגיע לשם, מה זה פאר, הגיע למשרד והוא רואה את היפני הזה, שאומר לו: "תראה אני בעל חברת 'סוני', ואני מאוד התרשמתי ממך שאתה אדם אמיתי וישר, ואני רוצה שתנהל לי את כל הסוני בכל המקומות, בארה"ב, בירושלים, אני סומך עליך, אפילו שאין לך תעודות וזה, אבל הישרות שלך והאמת שלך היא תוליד

שמה עליו לב, ופתאום היא קוראת לו "מוטי" "מוטי" והיא לא רואה אותו, הלכה למרפסת וחשכו עיניה! היא רואה ידיים אוחזים בסורגים מבחוץ!
והיא רואה שהילד שלה אוחז בסורגים מצד שני וחלילה עוד רגע הוא עלול ליפול שש קומות! האמא נבהלה מאוד, אך לא היה לה הרבה מה לעשות, כי היא לא יכלה להרים אותו משם, מה עשתה? היא החזיקה את הידיים שלו כשהוא תלוי בחוץ, ובכתה להקב"ה.

"הובקעה העיר" זה השורש להורבן והשורש לכל הבעיות והפורענות. מה הכוונה? התחלת ההורבן והגלות היתה, שבקעו את חומות ההלכה, חומות הצניעות, חומות השבת, חומות הכשרות, חומות הטהרה, וברגע שבוקעים את החומה, באה ח"ו צרה גדולה

ככה היא תפסה בו שתיים שלש, והיא בוכה ומתפללת שמישהו ישים לב. הכח שלה כמעט נגמר... והיא אומרת עוד קצת ועוד קצת והיא מחזיקה ומחזיקה. עד שאחד הרים את העיניים, וקרא לכוחות הצלה והצילו אותם. אחרי שהילד חולץ, שאלו את האמא הזאת "איך יכולת כל כך הרבה זמן לתפוס אותו?" אבל האמא לא הבינה את השאלה: "מה זאת אומרת?! זה הבן שלי! אני חייבת להציל את הבן שלי".

אותו דבר הקב"ה אהב אותנו, כל אחד - אנחנו הבנים של ה', לפעמים אדם נמצא בפתח התהום, אם נופלים - מתרסקים. באים המקטרגים משטינים, מקטרגים: "רבונו של עולם! הוא ככה והוא ככה, לא חסר לו עוונות..." אבל הקב"ה מושיע להחזיק בנו עד שאדם עושה תשובה והוא מוחק את כל המקטרגים האלה. והקב"ה שמח.

אותך. וככה נהיה לו. כאשר אדם הולך בדרך ה', מהשמים מסדרים לו את כל העניינים. אתה מבין? זה הכל הולך יפה.

גבאי הצדקה הפך לבדיחת היום

ר' שלום שבדרון היה מספר, שפעם אחת השלטונות בפולין רצו להעביר בית קברות יהודי, וכל מה שעשו היהודים לבטל לא הצליחו. אבל מה? הם עשו את זה ביחד עם החברה קדישא, וככה היו מעבירים קבר קבר. והנה הגיעו לאיזה קבר והם רואים שהמת לבוש תכריכים, ומעל התכריכים שלו יש לבוש של כומר... והגופה שלימה לחלוטין.

והי הדבר לפלא מי זה אותו נפטר צדיק ומדוע הוא קבור בבגדי כומר? חיפשו בפקסי החברה קדישא, וגילו את הסיפור של הגופה: היהודי הזה נקבר לפני 100 שנה, הוא היה יהודי פשוט, גבאי צדקה שהיה עוסק לאסוף כסף להכנסת כלה.

יום אחד באה אליו כלה יתומה אומרת לו "אני בבעיה אין מי שידאג לי, אין כסף", הוא כבר אסף כספים לשתי כלות. אמר לה "עכשיו אני לא יכול, הקופה אין בה כלום, לויתני כספים, עשיתי הכל במסירות נפש". והיא בוכה, כי החתן לא מוכן להתחתן, רוצה 300 רובל, זה הרבה כסף, אומרת אין לי מאיפה להביא. אומר לחתן "תתחתן אני מבטיח לך אותם". אומר החתן: "לא! אין 300 רובל - אין חתונה". היא בוכה, כלה יתומה והוא אין לו מאיפה לתת, מה עשה? מייד הלך חיפש חיפש אסף אסף כספים עד שהצליח לגייס 150 רובל, אומר בוא תיקח 150 רובל. אבל החתן בשלו: "רק 300".

הלך לאיזה אחד חייט, שהיה ידוע כקמצן אבו קמוניא מספר אחד... אמר לו: "תלווה לי 150 רובל, אני אאסוף כסף אני אחזיר לך", אומר "לא, אין הלוואות אין כלום", והוא בוכה לפניו: "שמע זה כלה יתומה".

אחרי כמה דקות החייט הזה נענה ואמר: "אתה יודע מה, אני דבר אחד רוצה, רוצה הצגה... מה הצגה? יש לי פה לבוש של כומר, תלך תלבש את הלבוש של כומר ותסתובב בכל העיר יום אחד שלם מהבוקר עד הערב לאסוף כסף עם זה. יהיה צחוק בכל העיר ואז אני מוכן לתת לך". אומר לו: "מה יצא לך מזה?" אומר ככה אני רוצה, אני אתן לך 150 רובל.

הגבאי הצדיק לא חשב פעמיים, לבש בבוקר את בגדי הכומר, וכל הילדים צחקו ורצו אחריו: "יענקי מה עשית? מה זה? מה אתה עושה? אתה כומר?" והפך לבדיחת היום, וככה הוא אוסף כסף. בסוף היום הוא בא לחייט, והחייט נתן לו את ה-150 רובל. עכשיו הכלה יכולה להתחתן,

בצוואה שלו כתב הגבאי הזה, "היה לי ביוש כאלה, עם הבגדי כומר, לכן אני רוצה שיקברו אותי עם הבגדים הללו כדי שהם יהיו מליצי יושר עלי, שבוה אני הצלתי את המשפחה של היתומים האלה! איזה זכות יש לו, איזה כח אדיר!

שילם לו כדי שידקור אותו

יבוא אדם ידקור את חבר שלו באיזה מחט, בודאי הוא יצעק עליו "מה אתה עושה לי?!", אבל אם זה רופא שהוא מסתכל עליו, הוא מוכן לשלם לו הרבה כסף שידקור - רק שידקור את העיניים. אותו דבר זה הקב"ה הוא רופא שלנו. הקב"ה מסדר לנו את כל העניינים. ככה זה הולך. לפעמים אדם ח"ו נגזר עליו איזה צרה, השגחת הקב"ה הכל מידו הרחבה והמלאה, ואם נגזר עליו איזה בעיה, מה עושה הקב"ה? שלא תינגף רגלו באבן, הוא מסקל את האבנים, לפעמים נשאר איזה אבן צריך לעבור אותה. הקב"ה מעביר לו את זה באיזה סכום של כסף לצדקה או באיזה דברים והכל בעז"ה זו, ככה זה הולך, הקב"ה אהב אותנו, והכל זה השגחה עליונה ואין שאנחנו משתדלים - מהשמים עוזרים לנו.

כך התמנה מנכ"ל חברת "סוני"

מעשה שהיה יהודי אחד ירא שמים, כל יום לומד תורה, מדקדק על מצוה קלה כבחמורה, והוא עבד שם לפרנסתו כסוכן של איזה חברה, אבל לא הלך לו כל כך בפרנסה. יום אחד אמר לו חבר שלו: "תשמע אני מציע לך, תלך לגיו יורק תנסה שם את מזלך", והסוכן אומר לו: "אני לא יודע כלום מה אני יעשה שם?" אבל החבר הזה אמר לו: "סע! אני מציע לך!"

בלית ברירה הסוכן היהודי הזה קנה כרטיס טיסה ונסע לגיו יורק. בטיסה ישב לידו איזה גוי יפני, שנראה מכובד מאוד, וכל הטיסה הגוי הזה אוכל... איזה ריחות... וזה היהודי לא אוכל כלום, והגוי היפני היה אדיב, ואמר לדייל "תביא לו מנה..." אבל היהודי אמר: "לא, אני לא אוכל", הגוי לא הבין, "אתה כבר 12 שעות פה, תאכל!", אמר לו היהודי: "אנחנו היהודים חייבים לאכול כשר, וזה לא כשר", והגוי אומר לו: "אבל אף אחד כאן לא רואה, כולם גויים, תאכל, זה אוכל טוב וטעים...", אמר לו היהודי: "לא! אני עם הקב"ה, אני לא יאכל בשום אופן! אני יאכל קצת מה שאני יכול, אבל אתה תאכל שיהיה לך לתאבון, תשמח באוכל שלך, אתה בשבילך זה הבר"ץ מה שאתה אוכל... אתה לא חייב".

דיברו קצת ככה על עסקים והסתיימה הטיסה, לפני שנפרדו, אמר הגוי היפני הזה ליהודי: "שמע, אני יש לי חברה גדולה, קח את הטלפון שלי, ואם אתה צריך משהו תתקשר אלי".

הסוכן הסתובב בגיו יורק ניסה שם כמה חברות ולא הלך לו, היה מיאוש, רצה לנסוע בחזרה. לפני שהוא חזר, הוא נזכר בגוי היפני, התקשר אליו, וסיפר לו שלא הלך לו בעסקים.

תענית ט' בתמוז?

עכשיו אנחנו בפתח ימי בין המיצרים שאלו ימים לא פשוטים, והיום הראשון בבין המיצרים הוא י"ז בתמוז, המשנה בתענית אומרת, חמישה דברים ארעו את אבותינו בי"ז בתמוז: נשתברו הלוחות, בוטל התמיד, הובקעה [חומת] העיר, ושרף אפוסטמוס את התורה, והעמידו צלם בהיכל.

והגמרא אומרת שבבית ראשון הובקעה העיר בט' בתמוז, אבל בחורבן בית שני, הובקעה בי"ז בתמוז, ולכן, ב-70 שנות הגלות שאחרי חורבן בית ראשון, עם ישראל התענו בתשעה בתמוז, כיון שבחורבן הראשון הובקעה העיר בט' בתמוז. ואחרי שנבנה בית שני לא התענו, כי נבנה בית המקדש. ואחרי חורבן בית שני, מתענים בי"ז בתמוז, כי בחורבן בית שני הובקעה העיר בי"ז בתמוז.

ויש כאן שאלה הגדולה ששואלים רבותינו: מדוע צמו בט' בתמוז, הרי בי"ז בתמוז ארעו ארבעה דברים נוספים חוץ מזה שהובקעה העיר, נשתברו הלוחות, ובוטל התמיד, ושריפת התורה, והועמד צלם בהיכל, והם בודאי היו בי"ז בתמוז. אם כן, כבר מטעם הדברים הללו התענית היתה צריכה להיות בי"ז, ומדוע תפסו רק את "הובקעה העיר", שזה הקובע את יום התענית?

אלא, אומרים רבותינו, שרואים כאן כלל גדול: ש"הובקעה העיר" זה השורש לחורבן והשורש לכל הבעיות והפורענות. מה הכוונה? התחלת החורבן והגלות היתה, שבקעו את חומות ההלכה, חומות הצניעות, חומות השבת, חומות הכשרות, חומות הטהרה, וברגע שבוקעים את החומה, באה ח"ו צרה גדולה, ונמצא שהובקעה העיר זו תחילת הפורענות. אסור לפרוץ גדר!

כמו שאמר: "יוונים נקבצו עלי ופרצו חומות מגדלי" זה הרשעות הגדולה! הם נכנסו בטומאתם לתוך העזרה, שיקצו את אבני המזבח, אבל "פרצו חומות מגדלי" זה העיקר!

מי יעצור את הדרדור

כתוב באיכה: "טומאתה בשוליה", מה זה טומאתה בשוליה? הכל מתחיל מהשוליים. למשל, אדם שקונה בגד יפה, עם עיצוב הכי טוב, והכי יפה, ואומר לו המוכר: "קח את זה לחיט, שיתן איזה תפירה מסביב הכגד, כדי שלא יפרם, כי אם לא תתן את התפירה, הכל יפרם, זה לא יחזיק".

הבן אדם הזה לא היסב אל ליבו לתת את התפירה, ואחרי איזה חודשיים שלש התחיל להיפרם, נהיה חוטים, בא למוכר ואמר לו, "מה זה?" אומר לו המוכר: "אבל אני אמרתי לך תתפור את השוליים". זה הכוונה "טומאתה בשוליה" - אם אתה לא שם סייגים ולא תופר את השוליים, הכל הולך לאבדון. צריך לשים לב לא לפרוץ את החומות, כי זה הדרדור הגדול, כשאדם פורץ איזה פרצה קטנה, אחר כך הוא מידרדר, ומי יעצור את הדרדור?

"אני אקפוץ מהגג רק שתי קומות..."

אומרים רבותינו: מי שפורץ גדרות של היהדות - למה הוא דומה, לאחד שעמד על גג בנין גדול בן מאה קומות, והוא בא לקפוץ מהגג, הוא מתחיל לטפס על

אתה רוצה לבדוק מה זה עם ישראל, איפה תשיג אותם - בין המצרים, כשצר להם, תראה שעדיין הם מהזיקים בתורה ובאמונה...

המעקה, אומרים לו: הרי, מה אתה עושה? אמר: אני קופץ למטה. אמרו לו: אבל אתה תהיה דבק, אתה תהיה קוועץ, אתה יודע מה זה, לא ישאר ממך כלום! אומר להם: לא, אני רק קופץ שתי קומות, אפשר לקפוץ שתי קומות?

זה כמו שאחד אומר: אני רוצה 'אפיון' [אייפון], אבל לא יקרה לי כלום, אבל אתה פורץ את הגדרות! כשאתה יוצא מגבול הגג, אתה לא תגיע לאן שאתה רוצה, אתה מבין? הם חכמים לעצמם. הם לא יודעים ש'רבים חללים הפילה', בר מינו, אוי ואבוי מה שיכול להיות. איזה בעיות יכולים להיות, עכשיו זה הזמן שאדם יעשה מעצורים.

משיגים את ה'

איך אמרו רבותינו: "כל רודף-יה השיגה בין המצרים". כל מי שרודף את ה', יכול להשיג את הקב"ה בבין המצרים, מה פירוש, "עמו אנכי בצרה", עכשיו הקב"ה יורד אצלנו, אפשר להתקרב להקב"ה יותר. עם ישראל יש להם מסירות נפש שאין כמותה. צריך לדעת את זה. יש לנו כוחות של אבותינו שהטביעו בנו, שהם מיוחדים במינם, אין כוחות כאלה בעולם. עם ישראל ניהן בכוחות אדירים שאין להם תחליף, אין כמותם.

היהודי נמדד ב'בין המצרים'

עוד ביאור, אם אתה רוצה להבין מה זה עם ישראל. כל יצור עלי אדמות, כל בנ"א, אם טוב לו - הוא שמח, הקב"ה נתן לו בתים, כרמים, שדות, נותן לו רישיון, וולונטיק, אשה, ילדים, בית, גינות, פרדסים, למה שלא כל יום אני אגיד: 'תודה רבה לך רבש"ע, הודו לה' כי טוב, הכל טוב לי עכשיו'... בטח שאדם ישמח וישבח את ה' יתברך. אבל כשיש בעיות קצת, אזי היהודי - גם כשיש בעיות הוא תמיד זועק להשם יתברך, הוא יודע שהקב"ה מדקדק איתנו, נמצא איתנו, והוא רוצה לטובתנו, לא סתם הקב"ה נותן, זה הכל ממנו יתברך. כל הבעיות שישנם - הכל הכל הבלים. העיקר זה שאדם יהיה לו את הרוחניות. אבל גוי, אם טיפה לא טוב לו - הוא בועט, הוא מקלל את אלהיו. גוי. ככה זה הולך. וזהו: "כל רודפיה" - אתה רוצה לבדוק מה זה עם ישראל, איפה תשיג אותם - בין המצרים, כשצר להם, תראה שעדיין הם מחזיקים בתורה ובאמונה, בנחת ובשלום בהשם יתברך. עם ישראל הולכים בדרך ה'. זה פלא פלאות.

מפת"ח של גאולה

ימי בין המצרים - הימים האלה הם מפתח של הגאולה. מה פירוש, יש לנו 22 יום, מתוכם 21 יום בלי תשעה באב, שזה כנגד שם אק"י - עולם הבינה, עולם התשובה, עושים תשובה ומצליחים מאד. וכנגד ה-21 ימים הללו, יש 21 יום שהם מור"ה עד שמיני עצרת, עד שמחת תורה. זה כנגד זה. מי שעכשיו מכין כלים, אח"כ יכול לקבל בימים הללו שפע והארה גדולה.

ולעתיד - "שישו איתה משוש כל המתאבלים עליה" - י"ז בתמוז יהיה יו"ט ראשון, אח"כ יהיה חוה"מ, ואח"כ תשעה באב יהיה יו"ט אחרון, והכל ייהפך לחג. עכשיו, במצב שאנחנו נמצאים - צריך חזק לדאוג על גלות השכינה, איך להפוך את זה באמת לחג?

יש מ"ז בתמוז עד תשעה באב 22 ימים, שיש בהם - 528 שעות. תעשו חשבון, כל יום 24 שעות, כפול 22 - 528 שעות. נמצא שיש בימים הללו כמניין מפת"ח - מפת"ח שעות, וכמניין הפרקים שיש בכל ששה סדרי משנה - 528 פרקים. והנה, משנ"ה אותיות נש"מ"ה, שע"י המשנה זוכים לנשמה. וע"י לימוד המשנה מתקבצים הגלויות. ומשנ"ה - ראשי תיבות: העלית מן שאול נפשי.

אבל יש שלש שבתות בימי בין המצרים, כל שבת היא 24 שעות, ושלש פעמים 24 - שבעים ושתיים שעות, ועוד יש יום ראש חודש שלא מתאבלים בו, - כמה נהיה 96 שעות. ויש עוד 6 שעות של "קרא עלי מועד", ביום תשעה באב אחרי הצהריים, שבשש שעות אלו נהפך להיות כבר מועד, כמה נהיה - 102 שעות. תוריד 102 שעות מ'מפת"ח' שעות - נהיה 426 שעות. זה בגימטריא: תנ"ך. "הנה אנכי יוצא בתו"ך מצרים", מצרים - מיצרים. אני יוצא בתוך ימי בין המצרים, שבהם אני עם עם ישראל.

ימי כפרה על עוון העגל

עכשיו, בחודש תמוז מיום חמישי הזה י"ז בתמוז עד סוף החודש כ"ט, יש שלש עשרה יום, אח"כ יש עד ט' באב בחודש אב - זה עוד תשע ימים. אומר רבינו האר"י, י"ג הימים של תמוז - הם כנגד י"ג מידות של רחמים, אל רחום וחנון וכו', כי הם מכפרים על מה שעם ישראל עשה את העגל, אחרי שהקב"ה הוציא אותנו ממצרים, קרע לנו את הים, נתן לנו את התורה, אוי ואבוי - עשו עגל, וה-13 ימים האלה מכפרים על זה. לכן סובלים 13 ימים האלו. ועוד 9 ימים - זה כנגד עוון המרגלים.

עכשיו תראו דבר פלא. אמרנו שכל עיקר הצרות זה תו"ך שעות, 426 שעות. והנה, נעשה 'עגל' - עג"ל כמה עולה עג"ל - 103. כעת, תשימו בצד את חשבון העגל. כמה עולה מרגלים - מ"ר 240, ג' 243, ל"ם - ל"י - זה 40 ועוד 5' 40 - בדיוק 323. עכשיו תקח עוד את ה-103 של העגל, כמה נהיה - 426. תו"ך. בדיוק 426 השעות האלה. לכן, עכשיו זה זמן הגאולה, פיתחו לי פתח כפתחו של מחט ואני אפתח לכם פתח - מפתח"ח כפתחו של אולם. צריך בכל הכוחות.

הפה האווז והעיניים

עכשיו בשבתות האלה, יש לנו שלש שבתות. הרומזים לנו לשמור ולהתחזק בשלשה דברים. דבר ראשון - "דברי ירמיהו", זה הפה, לרמוז שצריך לשמור על הפה בכל הכוחות שלנו, כמו שאמר ירמיה "הנה לא ידעתי דבר", לשמור את הפה זה לא פשוט. זה קשה. לפעמים אדם יש לו חשק לפתוח את הפה, אבל לפום צערא אגרא, לפי הדיבור של הבנ"א, או צערא או אגרא. לפעמים יש צער גדול שמדבר יותר מדי, אבל גם שכר גדול - אם מדבר דברי תורה, כל עמל אדם לפיהו. זו ההפסדה הראשונה של השבוע.

שבוע אחרי זה, מפטירים "שמעו דבר ה'" - לשמוע. לא לשמוע בזיון ת"ח. אתם יודעים מה היה עם ר' חיים בן עטר, שהוא היה מחלק כל ערב שבת בשר לת"ח. והיה ערב שבת אחד שלא היה בכלל בשר בשוק, לא היה שוורים, לא היה כלום, והוא השיג איזה עגל אחד, שחט אותו, ולקח את הבשר שלו - רק לת"ח של הישיבה.

האור החיים מעבר לנהר סמבטיון

בא איזה עשיר אחד מיליונר, אומר לו: שמע, אני כל הזמן נותן כסף, תן לי איזה שני קילו, משהו. אומר לו: לא, זה רק ת"ח. אה, התחיל לבזות את הת"ח, האור החיים הקדוש לא ענה לו. אמרו לו מן השמים: לא ענית לו - זה לא פשוט, אתה צריך ללכת לגלות, ועד שלא תשמע שמבזים אותך - לא יתכפר לך. מה יעשה, קיבל עליו את הדין באהבה. לקח את התרמיל, ולקח מקלו בידו, והתחיל ללכת. היה זה בפרשת בחוקותי, הוא נח באיזה מקום, בא איזה נשר אחד כשהיה ישן, הרים אותו ולקח אותו לאיפה שנהר סמבטיון שם נמצאים בני משה, חבט אותו שם, והוא התעורר, והנה הוא רואה את עצמו באיזה מקום, אומר: היום ערב שבת, איך אני אעשה שבת? איפה אני נמצא?

פתאום, הוא שומע אחד מבקע עצים לכבוד שבת קודש, שואל אותו: מי אתה? אתה יהודי? ראה את רבי חיים בן עטר שיש לו טלית קטן, ראה ברית קודש, אמר: בוא אני אקח אותך ואעביר אותך את נהר סמבטיון, אני יודע איך לעבור אותו, ונעשה שבת אצלנו, פה זה בני משה. הסכים אור החיים, והלה לקח אותו לשם, הביא אותו וכולם שמחו בו, לא האמינו לראות אדם מירושלים, איך הגעת? מה הגעת? אח"כ נדבר.

הגהינם לא נפתח...

הביאו אותו לרב, הרב היה אדם קדוש מאד מאד, צדיק שאין כמוהו, היה אומר להם בסעודה איזה דברי תורה שאין כמוהם בעולם. אמר להם: היום עשיתי עליית נשמה בסעודה, הייתי ישן, אמרו לי: יש חיוס רב גדול מירושלים קוראים לו ר' חיים בן עטר, שהוא הסביר 42 פירושים על הפסוק "אם בחוקותי תלכו",

עכשיו אני אגיד לכם 13 פירושים, וכך הוא משבח אותו, שואל אותו האור החיים: מי זה חיים בן עטר? שמע, איך אתה מוציא כך את שמו? זה אדם שאין כמוהו בעולם, אוי ואבוי אם עוד פעם אחת אתה לא תכבד, אני אתן לך עונש. וכך הוא אומר להם את החידושים של ר' חיים בן עטר, כולם שמחים ושרים.

בא מלאך אחד כולו מלא עיניים, אומר לו: מה אתה רוצה פה? אומר: אני לא יכול לפתוח את הגהינם, כל עוד שר' חיים בן עטר לא אמר ברכו את ה' המבורך

בבוקר הולכים להתפלל, חוזרים מהתפילה, לומדים, ועוד הפעם הרב עושה עליית נשמה, ואומר: הבאתי לכם עוד י"ג פירושים מהנשמה, שמעתי שאומרים אותם בשמים, ועוד פעם אומר לו: מי זה חיים בן עטר? אומר: עוד פעם אתה? תשימו אותו במחסן, לסגור אותו עד שנראה במוצאי שבת מה לעשות איתו.

בסעודה שלישית, הביאו לו משהו לאכול, והרב עושה עליית נשמה - אבל לא הולך לו. מחכים מחכים, כבר הגיע מוצאי שבת, הגיע ערבית, ופתאום רואים רוחות, בא מלאך אחד כולו מלא עיניים, אומר לו: מה אתה רוצה פה? אומר: אני לא יכול לפתוח את הגהינם, כל עוד שר' חיים בן עטר לא אמר ברכו את ה' המבורך. אומר: איפה ר' חיים בן עטר? לך אליו, הוא בירושלים. אומר לו המלאך: לא, אתה שמת אותו במחסן. מה? לא ידעתי שהוא ר' חיים בן עטר. הוא שמע את הבזיונות שביזו אותו, אמר: זה התיקון שלי. הוציאו אותו וכיבדו אותו כבוד גדול, ואח"כ הביאו אותו. ואז הבינו שזה היה ר' חיים בן עטר, פלא פלאות.

מכתב לשכינה הקדושה

היה איתו דברים אדירים. כשהגאון חיד"א עלה לא", הוא קיבל עליו שלא לדבר. הגאון חיד"א רצה להיות כמו אדם פשוט. בא אצל ר' חיים בן עטר, אמר לו: אני אכתוב לך פתק לשכינה הקדושה, תשים את זה בכותל, ואתה תסתדר, רק אל תשכח. אמר לו: בסדר. עלה לא", אבל אין לו מה לאכול, וכך שבוע שבועיים, שלש. יום אחד מסדר את הדברים שלו, פתאום הוא רואה את הפתק של ר' חיים בן עטר, שלשה ימים הלך, שם את הפתק בכותל. אחרי זה רק נכנס לבית המדרש, נותנים לו כבוד גדול. מי אתה? איפה אתה? מתי באת? וכך שמו אותו ראש וקצין עליהם. ושם בפתק הוא כתב: לכבוד שכנית עוזנו, והיה דואג הרבה על צער השכינה.

דבר שלישי, "חזון ישעיה" - זה העיניים. צריך מאד מאד לשמור את העיניים. היה איזה סומא אחד, קרא לילדים שלו ואמר להם: אני רוצה להגיד לכם צוואה, זה היה לפני שהוא נפטר. הוציא טבעת, אמר: אני רואה את כולכם, אני לא סומא, אבל לא רציתי למכור את העיניים שלי, הצוואה שלי היא, שתתחזקו ותתאמצו לשמור את העיניים.

הגיע אלי אברך מ'פורת יוסף'...

יש הרבה מה לדבר על רבי חיים בן עטר, אבל רציתי גם להגיד לכם על מורנו ורבענו רבי בן ציון אבא שאול, איזה כמה מילים קצרות. הוא היה המורה שלנו בישיבת פורת יוסף, משהו לא רגיל בעולם, זכינו לינק ממנו תורה. ואני יודע שר' מאיר אבוחצירא היה מעריך אותו בצורה לא רגילה. אמר: היה אצלי איזה גאון אחד, קוראים לו בן ציון. אמרו לו: זה מורנו ורבענו גדול הדור. אמר הרב: הוא אמר לי אני אברך מפורת יוסף, אבל הוא שאל אותי שאלות שאף אחד

הוא היה עושה ברית מילה, גם פה אצלנו לבני - הוא עשה ברית מילה, הכל בכוונות, אם היה איזה בעיה - תמיד נותן לנו מוסרים אדירים, הדברים שלו היו אדירים שאין כמותם. חבל על דאבדין ולא משתכחין.

ארבע רגליים של תאומים

פעם באה אצלו אשה, בדיוק עכשיו למדנו את זה בגמ', אומרת לו שהיא בהריון, ואמרו לה הרופאים שיש לה ילד עם 4 רגליים אומר לה: יש לך תאומים, הם לא מסתכלים טוב, יש לך שניים, וכך היה, הם רואים 4 רגליים - אבל זה תאומים, היה משהו לא רגיל בעולם, מה שהיה מוציא מהפה - ככה היה. מהבחינה של העמל של התורה, זכותם יגן עלינו ועליכם ועל כל ישראל אחינו.

רציתי עוד הרבה דברים היום, גם זוהר של ימי בין המצרים לא עשינו, קראו את הדפים מאד יפה, השעה מאוחרת, ואני צריך להיות בעוד מקום, לכן תסלחו לי.

מי שברך אבותינו הקדושים, הוא יברך את כל הקהל הקדוש, מלכא דעלמא יברך יתכון ויזכה יתכון, בפרט אותם שמאזינים לנו דרך הליון, דרך רדיו מורשת, רדיו דרום, והלומדים בעלון. מלכא דעלמא יברך יתכון ויזכה יתכון, בבריות איתנה ונהורא מעליא, וחיים טובים וארוכים, בימים הללו - מ"ז בתמוז זה צום, צריך לעשות תשובה ומעש"ט, כל יום בצהריים לבכות על חורבן בית המקדש. שעה אחת בצהריים, לשבת על הרצפה ולבכות על חורבן בית מקדשנו, ביום שישי לא, ובשבת לא, אבל כל יום ויום צריך את זה. ומי שעושה את זה בחצות לילה, לעשות תיקון חצות, לבכות על חורבן בית המקדש. לעשות כל מה שאפשר להקים שכיתא מעפרא. ה' יכונן לעבדו ולירא אותו.

בעולם לא שאל אותי, וגם הוא השיב לי תשובות, וראיתי שזה גאון שאין כמותו.

אף אחד לא ענה לי כמו הבחור הזה...

אז בעז"ה, יום פטירתו ביום שבת הזאת. כמה הוא היה בוכה על צער השכינה. הוא וחכם עובדיה היו שני ידידים גדולים. חכם עובדיה, אשתו הלכה לבית דין והתלוננה שכל הזמן הוא בוכה על השכינה, הם היו כל הזמן בוכים על צער השכינה, משהו לא רגיל.

סיפר לנו רבי דוד בצרי, שבאחד הימים הגיע לערוך ביקור בישיבת פורת יוסף בעיר העתיקה, הגאון ר' אליעזר סילבר שהיה רבה של סיניסניטי באוהיו, והיה נשיא איחוד הרבנים של ארה"ב בקנדה, היה גאון עצום, והיה מגייס כספים לכל ועד הישיבות. כשאמרו לחכם עזרא עטיה שהוא בא, הוא היה בלחץ, כולם היו מתרגשים ממנו, חכם עובדיה לא היה בשטח, והרב בן ציון ראה את הרב מצטער הרבה, אמר לו: כבוד הרב, הכל יסתדר, אני אבוא. וכך הוא שאל איזה קושיות אדירות, וחכם בן ציון בעונה, הכל מפרש לו. וכך כ-20 דקות היה משיב לו אחת לאחת.

אמר הרב לר' עזרא עטיה: תשמע אני רוצה להגיד לך, אף אחד בעולם לא השיב לי כמו התלמידים אצלך בישיבה, אני הייתי אצל גדולי עולם שאין כמותם, הייתי שואל אותם שאלות, אך אף אחד לא ידע לענות לי. לפעמים צריך חצי שעה שעה לחשוב, רק כדי לענות לי, אבל התלמידים שלך, הסבירו לי כ"כ יפה שאין בכלל שאלה, כל כך פשוט לי את הדברים לא ראיתי כזה.

וחכם בן ציון הוא היה עניי גדול, אף פעם לא רצה לדבר. אתם יודעים שדברי הרש"ש בנהר שלום עמוקים מאד, והוא היה אומר, שהלימוד של הרש"ש, כשהוא לומד אותו, יכול לנשור כל השערות מהתרגשות.

גיסו רבי ראובן שהרבני ע"ה, היה אומר: המידות שלו - אין כמותם, תמיד

הזדמנות אחרונה!
ימים אחרונים למבצעי שבוע הספר

מבצעי שבוע הספר
על כל ספרי הישיבה ועוד

עד 50% הנחה

7.6 - 7.7
כ"ב סיון - כ"ג תמוז
(תשפ"ו)

רחוב שילה 4 ירושלים
02-644.33.00

סבולה

טנא מלא ברכות
נשגב קמיה

ידידנו היקר ברוך הכשרות ורב הפעלים
מצוות רבני מכון "בני יששכר"
והפועל תדיר להצלחתו

הרה"ג ישראל יעקב רווח שליט"א
מנהל רוחני בישיבת "באר יצחק"
לרגל הכנס בנו היקר
ניק וחכים בן ציון נ"ו
לעול תורה ומצוות

יה"ר שיוזכו לרוות רוב נחת ממנו ומכל יוצ"ח
מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

כעתירת
רבני הישיבה שליט"א

מכון "בני יששכר" צוות "האוצר השבועי"